

59 אומר משום [בשם] רבי שמעון, כשר בחלב אסור באכילה ומותר
60 בהנאה, שנאמר לגבי בשר בחלב (דברים יד כה) 'כי עם קדוש אתה,
61 ונאמר להלן לגבי טריפה (שמות כב ו) 'ואנשי קדש תהיו לי, ויש
62 ללמוד בגזירה שוה 'קדוש' קודש, מה להלן בשר טריפה אסור
63 באכילה ומותר בהנאה, שנאמר בו (שם) 'כלבב תשלבון אתה, אף
64 כאן בשר בחלב אסור באכילה ומותר בהנאה.
65 שנינו במשנה: רבי עקיבא אומר, היה ועוף וכו' אינם מן התורה,
66 שנאמר 'לא תבשל גדי בחלב אמו' שלש פעמים (שמות כג יט, לד כו, דברים
67 יד כח), פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה. למה הגמרא: כיצד מיעט
68 רבי עקיבא חיה ועוף מהתיבה 'גדי' הרי הני – תיבות אלו אינן
69 מיותרות, דהא אפקינהו לכדשמואל – שהרי למדנו מהם את
70 הדינים שאמר שמואל (לעיל דף קא), א. שהאוכל חלב או נבילה
71 שהתבשלו עם חלב, עובר על איסור בשר בחלב, מלבד מה שעובר
72 על איסור חלב ונבילה. ב. שהאוכל שילי – עובר הנמצא במעי
73 בהמה שהתבשל בחלב, עובר על איסור בשר בחלב. ג. שאיסור בשר
74 בחלב אינו נוהג בבשר בהמה טמאה, כפי שדרש רבי עקיבא. וכיון
75 שודאי שרבי עקיבא מודה לדינים אלו, נמצא שתיבות אלו אינן
76 מיותרות, ומנין לו למעט מהן חיה ועוף.
77 מתרצת הגמרא: קפבר רבי עקיבא, שאיסור חל על איסור, ואם כן
78 חלב ומתה לא צריכי קרא – לא צריך סתוק ללמוד שאיסור בשר
79 בחלב חל על איסור חלב ונבלה. וגם סבר רבי עקיבא שהשילי גדי
80 מעליא הוא – הוא גדי מעולה, כלומר, הוא נלמד מעצם משמעות
81 התיבה 'גדי', ואינו צריך ריבוי, ואם כן איתרו להו בוליהו – שלושת
82 התיבות 'גדי' מיותרות, ולמד מהם רבי עקיבא, פרט לחיה ועוף
83 ולכהמה טמאה, שאינם אסורים בחלב.
84 שנינו במשנה: רבי יוסי הגלילי אומר, נאמר (דברים יד כא) 'לא תאכלו
85 כל נבלה', ונאמר (שם) 'לא תבשל גדי בחלב אמו', את שאסור משום
86 נבלה אסור לבשל בחלב וכו', תלמוד לומר 'בחלב אמו', יצא עוף
87 שאין לו חלב אם.
88 מבררת הגמרא: מאי איכא – מה החילוק להלכה בין רבי יוסי
89 הגלילי שמיעט עוף מבחלב אמו, לרבי עקיבא שמיעט עוף מגדי.
90 משיבה הגמרא: איכא בינייהו – החילוק ביניהם הוא בבשר חיה,
91 רבי יוסי הגלילי סבר, שבשר חיה אסור מדאורייתא בחלב, שהרי
92 אמר שכל שנוהג בו איסור נבילה ויש לו חלב אם, נוהג בו איסור
93 בשר בחלב, ורבי עקיבא סבר שבשר חיה אסור רק מדרבנן, שהרי
94 גם אותו מיעט רבי עקיבא מהתיבה 'גדי'.
95 הגמרא מביאה חילוק נוסף: איבעית איכא – אם תרצה תאמר, עוף
96 איכא בינייהו – גם בעוף יש חילוק ביניהם, שרבי עקיבא סבר שעוף
97 אסור בחלב מדרבנן, שהרי אמר 'חיה ועוף אינן מן התורה', ומשמע
98 מלשון זו שרק מן התורה אינם אסורים, הא מדרבנן אסירי בחלב,
99 ורבי יוסי הגלילי שלא נקט לשון זו סבר, שבשר עוף אפילו מדרבנן
100 נמי לא אסיר – אינו אסור בחלב.
101 הגמרא מביאה ברייתא שמבואר בה בחילוק השני, שרבי יוסי
102 הגלילי אין אפילו איסור מדרבנן בבשר עוף בחלב: תניא נמי הכי –
103 שנינו כן בברייתא שאומרת, במקומו של רבי אליעזר, כשהיו
104 צריכים למול בשבת ולא היה להם סכין, היו פורתינן עצים בשבת
105 לעשות מהם פחמין – גחלים, ועל ידם לעשות פרוץ – סכין של
106 מילה, משום שרבי אליעזר רבם סבר, שמצוה שדוחה את השבת כמו
107 מילה, גם מכשיריה דוחים את השבת. ובמקומו של רבי יוסי הגלילי
108 היו אוכלין בשר עוף שהתבשל בחלב, משום שרבי יוסי רבם סבר,
109 שבשר עוף מותר בחלב אפילו מדרבנן.
110 הגמרא מביאה גם מעשה המוכיח זאת: האמורא לוי איקלע לבי
111 יוסף וישבא – התארח בבית יוסף צייד העופות, איתרו לקמיה
112 רישא (רמיוסא) [דמיוסא] פחלכא – הגישו לפניו ראש טווס מבושל
113 בחלב, והוא לא אכל אותו משום איסור בשר בחלב, ולא אמר להו
114 ולא מירי – אך לא אמר להם כלום. כי אתא לקמיה דרבי – כאשר
115 הגיע לוי לפני רבי, אמר ליה – שאל אותו רבי, אמאי לא
116 תשמתיהו – מדוע לא ניידת אותם, על כך שהם אוכלים בשר עוף

1 א. תרא מהא – אם לומדים דין ממקור אחד, כמו בתחילת
2 הברייתא (לעיל קטז) שרצתה ללמוד רק מערלה, קולא וחומרא
3 פרכינן – אפשר לפרוך רק מקולא או חומרא שיש במלמד, אבל כל
4 דהו לא פרכינן – אי אפשר לפרוך מכל חילוק שנמצא בין המלמד
5 ללמד.
6 ב. ואם לומדים תרא מהתרי – משני מקורות, כמו בהמשך הברייתא
7 שלמדה מערלה וחמץ בפסח, אפילו כל דהו פרכינן – אפשר
8 לפרוך מכל חילוק שיש בין המלמדים ללמד.
9 ג. ואם לומדים תרא מהתרי – משלשה מקורות, כמו בסוף הברייתא
10 שהוכיחה מכלאים, ונמצא שהדין נלמד מערלה וחמץ וכלאים, יש
11 חילוק בדבר, אי הדר דינא ואתי כמה הצי – אם יש פירכא על
12 הלימוד מהמקור השלישי, וחורים ולומדים מהמלמדים הקודמים,
13 ושוב פורכים על הלימוד מהם, וכך הלימוד חוזר על עצמו עד
14 שלומדים משלושת המקורות בצד השוה, באופן זה פרכינן כל דהו,
15 ואי לא – ואם אין פירכא על הלימוד מהמקור השלישי, ולא צריך
16 ללמוד בצד השוה, פירכא שיש בה קולא וחומרא פרכינן, אבל
17 פירכא כל דהו לא פרכינן, אפילו אם יש דבר שנוהג בשלושת
18 המלמדים ולא בלמד. ולפי זה מיושבת הקושיא, מדוע לא פרכה
19 הברייתא (על הלימוד משלושת המקורות לבשר בחלב) 'מה לכולהו
20 שכן גידולי קרקע', שהרי אין פירכא על הלימוד מכלאים, ונמצא
21 שאין צורך ללמוד בצד השוה, ובאופן זה לא פורכים אלא כשיש
22 קולא או חומרא.
23 הברייתא הוכיחה מכלאי הכרם שאסורים בהנאה, לבשר בחלב.
24 מקשה הגמרא: ולפרוך – מדוע לא פרכה הברייתא, מה לכלאי
25 הפרם שכן יש בהם חומרא, שלא היתה להן שעת הפושט – לא
26 היתה שעה שהיו מותרים, שהרי לכאורה רק הגידולים אסורים ולא
27 הזרע, והגידולים אסורים מתחילתם, ואין ללמוד מכך לבשר בחלב
28 שהיו מותרים לפני שהתערבו.
29 משיבה הגמרא: אמר רב אדא בר אבהו, זאת אומרת – מזה
30 שהברייתא לא הקשתה כן יש ללמוד, שכלאי הפרם עיקרן נאסר –
31 גם הזרע נאסר משעה שנשרש באיסור, ונמצא שהיתה להן שעת
32 הפושט קודם השרשה, שהרי הזרע היה מותר משבא לעולם עד
33 שנשרש שם, ואף על פי כן לאחר שנשרש הוא אסור בהנאה, והוא
34 הדין לבשר בחלב.
35 מקשה הגמרא: מתיב רב שמעיה בר יעריא, שנינו במשנה (כלאים פ"ז
36 מ"ח), הפעביר עצינן נקוב שגדלים בו זרעים פתוך פרם, וכיון
37 שהעציץ נקוב יונקים הזרעים מאדמת הכרם דרך האויר, אם הוסיף
38 מאתים אסור – אם גדלו הזרעים כשעברו בכרם, עד שמתוך מאתים
39 חלקים שיש בהם עכשיו, חלק אחד גדל בכרם, הזרעים אסורים,
40 משום שכלאי הכרם אינם בטלים ברוב, עד שיהיו בהם מאתים
41 חלקים של היתר, כנגד חלק אחד של איסור, ומשמע שדווקא אם
42 העציץ הוסיף אחד ממאתים לא נאסר, הוא אכן נאסר, אבל אם לא
43 הוסיף אחד ממאתים לא נאסר, ומבואר שרק התוספת נאסרה, ולא
44 מה שהיה מתחילה, וזה סותר לדברי רב אדא שגם הזרע נאסר.
45 מתרצת הגמרא: אמר אביי, לגבי כלאי הכרם תרי קראי תתיבי –
46 נאמרו שני כתובים שלכאורה סותרים, פתיב (דברים כב ט) 'פן תקדש
47 [תיאסר] המלאה', ומשמע שרק מה שהתמלא והתווסף באיסור
48 נאסר, וכתב (שם) 'הזרע', ומשמע שהזרע עצמו נאסר, הא ביצד
49 מתיישבים שני הכתובים, ויש לבאר שמה שנאמר 'הזרע' עוסק ברוצ
50 מעיקרו – בזרע שנזרע מתחילה בתוך הכרם, שבאופן זה הזרע עצמו
51 נאסר בהשרשה – מיד כשנשרש בכרם, ומה שנאמר 'המלאה' עוסק
52 ברוצ וקא – בזרע שנשרש בהיתר מחוץ לכרם, ואחר כך נכנס
53 לכרם, שבאופן זה אם הוסיף לגדול בכרם, אין – הוא אכן נאסר,
54 ואם לא הוסיף לגדול בכרם, לא נאסר.
55 עד כאן התבארו דברי המשנה שבשר בחלב אסור בהנאה, כעת
56 הגמרא מביאה דעה החולקת על כך: מהתניתין – משנתינו (ק"ג)
57 שאומרת שבשר בחלב אסור בהנאה, דלא בי האי תנא – אינה
58 הולכת בשיטת תנא זה שבברייתא, דתניא, רבי שמעון בן יהודה

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' א

10 בו יש חריפותו, לתוך כלי מלא חלב, וכל החלב נהפך לגבינה.
11 המשנה מבארת מה דינו של חלב שנמצא בקיבת נבלה: קבת - חלב
12 קרוש שנמצא בקיבת בהמה יונקת, שנשחטה על ידי עובר בוכבים,
13 ושל נבלה - או בקיבת בהמה שלא נשחטה כדין, הרי זו אסורה -
14 חלב זה אסור באיסור נבלה, משום שנחשב כחלק מגוף הבהמה
15 שנמצא בתוכה, ואין להעמיד בו גבינה.
16 המשנה דנה בדין המעמיד גבינה בבשר הקיבה עצמו: המעמיד בעור
17 של קבה פשרה - הנותן בשר קיבה כשר של בהמה טהורה
18 שנשחטה כדין בתוך כלי עם חלב, כדי שיקרש ויהפוך לגבינה,

1 בחלב. אמר ליה לוי, אתריה דרבי יהודה בן בתירא הוא - במקום
2 זה גר רבי יהודה בן בתירא, ואמרת לעצמי, דרש להו -
3 יתכן שהוא דרש להם כרבי יוסי הגלילי, דאמר במשנתנו, יצא
4 [-התמעט] עוף שאין לו חלב אם, שאין בו איסור בשר בחלב, ולכן
5 לא נידיתי אותם.

משנה

6
7 כאשר שוחטים בעל חיים יונק, פעמים רבות מוצאים בקיבתו חלב
8 קרוש, שמתוך חריפותו אינו ראוי לאכילה, וראוי רק להעמיד בו
9 גבינות, וזאת על ידי שנרתנים מעט ממנו ואו מבשר הקיבה עצמו שגם

58 זוהי דעתו של שמואל, שחלב שנמצא בקיבת נבלה אסור, והאמר
 59 שמואל (ע"ז לה), מפני מה אסרו חכמים נבינת העזבדי בוכבים,
 60 מפני שהנכרים מעמידין [מקרישים] אותה פעור קבת נבלה – על
 61 ידי שנותרים בתוך החלב בשר קיבת נבלה, ומזה שנקט שמואל 'בעור
 62 קיבת נבלה', משמע שרק עור קיבת נבלה אסור, הא קבה גופה
 63 שריא – אבל הקיבה עצמה (דהיינו החלב שנמצא בה) מותרת, וזה
 64 סותר לדברי שמואל כאן, שהחלב שבקיבת נבילה אסור.
 65 מתרצת הגמרא: לא קשיא, משום שמבואר בעבודה זרה (כט)
 66 שבתחילה סבר רבי יהושע, שקיבת נבלה אסורה, ובסוף חזר בו
 67 והודה שהיא מותרת, ולפי זה יש ליישב, שהמשנה כאן שאוסרת
 68 קיבת נבלה, נשנתה קודם הורה – לפני שרבי יהושע חזר בו, וכאן
 69 לאתר הורה – ואילו דברי שמואל בעבודה זרה שמבואר בהם
 70 שקיבת נבילה מותרת, נאמרו לפי מסקנת רבי יהושע לאחר שחזר בו.
 71 שנינו במשנה: פשרה שניקה מן הפורפה [וכו'] קיבתה אסורה,
 72 טריפה שניקה מן הכשרה, קיבתה מותרת. מקשה הגמרא: מדוע
 73 המשנה מתירה חלב שטריפה ינקה מכשרה, והא קתני רישא, קבת
 74 עובד בוכבים ושל נבלה, הרי זו אסורה, ומבואר שחלב שנמצא
 75 בקיבת נבלה אסור, אף על פי שניקה אותו מבהמה כשירה, משום
 76 שכעת החלב נמצא בבהמה שהתנבלה ודינו כגופה, ומטעם זה היה
 77 לנו לאסור גם חלב שניקה טריפה מכשרה.
 78 מתרצת הגמרא: אמר רב הסדא, מה שאסרה הרישא את החלב
 79 שבקיבת נבילה, הוא משום שהאיכול ממנו נראה כאוכל נבלות,
 80 אבל הקא – בטריפה המזכרת בסיפא, איבא שחיטה – היא הרי
 81 נשחטה, ואיננה מאוסה כל כך, ולכן לא אסרו חכמים את החלב
 82 שבקיבתה.
 83 אמר ליה רבא – הקשה רבא לרב חסדא, ולאן כל דבן הוא – הרי
 84 הסברא היא להיפך, שהרי ומה נבלה דמאיסה – אם נבלה שהיא
 85 מאוסה בעיני האדם, דאי שרית ליה קבתה, לא אתי למיכל מינה
 86 – וגם אם נתיר לו את החלב שבקיבתה, אין חשש שיבוא לאכול
 87 ממנה, בכל זאת אמרת לא – אמרו חכמים שהחלב שבקיבתה אסור,
 88 מרפה שהיא שחומה ואינו מאוס בעיני האדם, דאי שרית אתי
 89 למיכל מינה – ואם נתיר לו לאכול מהחלב שבקיבתה יש לחשוש
 90 שיבוא לאכול ממנה, וכי לא כל שכן הוא, שהיה להם לאסור את
 91 החלב שבקיבתה.
 92 לאחר שדחה רבא את תירוצו של רב חסדא על הסתירה במשנה,
 93 מביאה הגמרא תירוץ אחר: אלא אמר רב יצחק אמר רבי יוחנן,
 94 לא קשיא – באמת אין חילוק בין קיבת נבלה לקיבת טריפה, ואת
 95 הסתירה מהרישא לסיפא יש ליישב כך, כאן קודם הורה – הרישא
 96 שאוסרת קיבת נבלה, נשנתה כאשר רבי יהושע סבר שקיבת נבלה
 97 אסורה, ולפני שחזר בו, וכאן לאתר הורה – והסיפא נשנתה לאחר
 98 שרבי יהושע חזר בו, והודה שקיבת נבלה מותרת. ומשנה לא וזה
 99 במקומה – ואף על פי שרבי יהושע חזר בו לא מחקו את הרישא כיון
 100 שכבר נשנתה, אלא חזרו וכתבו את הסיפא שמתירה.
 101 הגמרא מבארת אם יש חילוק בין קיבת נבלה, לקיבת בהמה
 102 שנשחטה על ידי עובד כוכבים: אמר רבי תימי בר אבא אמר רבי
 103 יוחנן, מעמידין גבינה בקבת נבלות, והיא מותרת לכתחילה, ואין
 104 מעמידין גבינה בקבת בהמה שנשחטה בשחיטת עובד בוכבים,
 105 ואם עשו כן הגבינה אסורה.
 106 אמר לפניו – שאל רבי שמעון בר אבא את רבי חייה בר אבא,
 107 במאן – לפי איזה תנא אמר רבי יוחנן הדין שאין מעמידין בקיבת
 108 שחיטת עובד כוכבים, האם הוא סבר פרי אליעזר, דאמר (לעיל לה)
 109 שישאל ששחט בהמה לצורך נכרי שחיטתו פסולה, משום שמן
 110 הסתם מחשבת עובד בוכבים היא לשחוט את הבהמה לעבודת
 111 בוכבים, וממילא החלב שבקיבתו דינו כתקרובת עבודת כוכבים,
 112 שאסורה בהנאה (ע"ז כט).
 113 אמר ליה רבי חייה בר אבא, ואלא במאן – כדעת מי אפשר לפרש
 114 את דברי רבי יוחנן, כלומר, הרי ודאי שסבר כרבי אליעזר, ולא היית
 115 צריך לשאול זאת.

1 אם יש בבשר הקיבה פגולתן מעם – שיעור שיש בו כדי לתת טעם
 2 בחלב, הרי גבינה זו אסורה באכילה, כמו בכל תערובת של בשר
 3 בחלב.
 4 המשנה חוזרת לבאר דיני חלב הנמצא בקיבת בהמה: בהמה פשרה
 5 שניקה מן הפורפה, שנשחטה הכשירה, קבתה אסורה – החלב
 6 שנמצא בקיבתה הוא חלב טריפה, ואסור להעמיד בו גבינה. ואילו
 7 בהמה מרפה שניקה חלב מן הפשרה שנשחטה, קבתה מותרת,
 8 ומותר להעמיד בה גבינה. והטעם שבשני המקרים דין החלב הוא
 9 כדין הבהמה המניקה, מפני שבגמרא פמעה – משום שחלב זה אינו
 10 חלק מגוף היונקת, אלא חלב המניקה הוא, שמונח בקיבת היונקת
 11 כמו דבר הנתון בקערה.
 12 גמרא
 13 שנינו במשנה, קיבת עובד כוכבים ושל נבלה, הרי זו אסורה. מקשה
 14 הגמרא: מדוע הוצרך התנא לאסור גם 'קיבת עובד כוכבים' וגם
 15 'קיבת נבלה', אטו [וכו] קבת עובד בוכבים לא נבלה היא, הרי
 16 שנינו לעיל (ג) שכל בהמה שנשחטה על ידי נכרי נחשבת נבלה.
 17 מתרצת הגמרא: אמר רב הונא, מה שאמרה המשנה 'קיבת עובד
 18 כוכבים', אין כוונתה לקיבת בהמה ששחט נכרי, אלא הקא בישאל
 19 הלוכה גדי מן העובד בוכבים עסקינן, ולאחר שקנהו שחט אותו
 20 ומצא בקיבתו חלב קרוש, ותיישבין [ואנו חוששים] שפא הגדי ינק
 21 את החלב מן הפורפה, ולכן אסרו חכמים את החלב.
 22 מקשה הגמרא על טעמו של רב הונא: ומי תיישבין – וכי חוששים
 23 שפא ינק הגדי מן הפורפה, (והתנן) [והתניא] בתוספתא (פי"ח),
 24 לוקחים ביצים מן העובדי בוכבים והם מותרים באכילה, ואין
 25 חוששים לא משום נבלה ולא משום מרפה – ולא חוששים שמא
 26 ביצים אלו נמצאו בתרנגולת שהתנבלה, או שנוצרו מעוף טריפה,
 27 ואיך אמר רב הונא שחוששים שמא הגדי ינק מן הטריפה.
 28 הגמרא חוזרת בה, ומבארת את טעם האיסור באופן אחר: אלא
 29 איבא – תאמר שכך אמר רב הונא, חכמים אסרו חלב שנמצא בקיבת
 30 גדי שנקנה מנכרי, משום דתיישבין שפא הגדי ינק אותו מן הבהמה
 31 הפמאה.
 32 שואלת הגמרא על התירוץ: ומאי שנא מרפה דלא תיישבין, ומאי
 33 שנא ממה דתיישבין – מדוע לא חוששים שהגדי ינק מטריפה,
 34 וחוששים שמא ינק מטמאה.
 35 משיבה הגמרא: לא חששו שמא ינק מטריפה, משום שבהמה מרפה
 36 לא שכיחא, אבל חששו שמא ינק מטמאה, משום שבהמה ממה
 37 שכיחא.
 38 מקשה הגמרא: אי שכיחא – אם הטעם הוא משום שבהמה טמאה
 39 מצויה, אפילו גבי דין נחוש – היה לנו לאסור גם קיבת גדי שגדל
 40 אצל ישראל, מחשש שמא ינק מבהמה טמאה.
 41 מתרצת הגמרא: אנו דברלינן מיניהו – אנו היהודים שפורשים
 42 מאכילת דבר טמא, וכי חזינו להו מפרשינן להו – ולכן כאשר אנו
 43 רואים בהמה טהורה היונקת מבהמה טמאה, אנו מפרישים אותה
 44 ממנה, ואם כן אין זה מצוי שניקו בהמותינו הטהורות מבהמה טמאה,
 45 ולכן לא גזרו בהו רבנן – לא אסרו חכמים את החלב שבקיבתו, אבל
 46 אינהו דלא ברילי מיניהו – הנכרים שאינם פורשים מאכילת דבר
 47 טמא, וכי חזו להו לא מפרשי להו – ולכן כאשר הם רואים בהמה
 48 טהורה היונקת מבהמה טמאה, אינם מפרישים אותה ממנה, גזרו
 49 בהו רבנן – חכמים אסרו את החלב שבקיבת בהמותיהם הטהורות,
 50 כיון שבהמות טמאות מצויות, ומצוי שניקו מהן הבהמות הטהורות.
 51 הגמרא חוזרת לקושיא לעיל, שכל 'קיבת עובד כוכבים' היא גם
 52 'קיבת נבלה', ומביאה תירוץ נוסף: ושמואל אמר, תדא קתני –
 53 באמת המשנה דברה רק על אופן אחר, ומה שאמרה המשנה
 54 'קיבת עובד כוכבים ושל נבלה', כוונתה לומר כך, קבת בהמה
 55 שנשחטה בשחיטת עובד בוכבים, ששחיטתו נחשבת כנבלה, חלב
 56 זה אסור, שחלב זה נחשב כחלק מגוף הבהמה, והתנבל עמה.
 57 הגמרא מקשה סתירה בדברי שמואל: ומי אמר שמואל הכי – וכי

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמוד ב

13. טַרְפָּה, שִׁינְקָה אותו מן הַבְּשָׂרָה, שהרי חלב בהמה כשרה הוא.
14. מבארת הגמרא: מֵאֵי טַעְמָא – מדוע מותר להעמיד בחלב שנמצא
15. בקיבות אלו, משום שחלב המכונים בה – חלב שנמצא בקיבת
16. הבהמה, פִּירְשָׁא בְּעֵלְמָא הוּא – הוא כמו טינופת של הבהמה, ואין
17. עליו שם חלב).

משנה

18. האוכל חלב או דם חייב כרת (ויקרא ז כג-ז), והמשנה תבאר באיזה
19. אופן נוהגים איסורים אלו, והאם חלים עליהם איסורים אחרים.
20. חֹמֶר בְּחֵלֶב מִפְּדָם, וחומר פְּדָם מִבְּחֵלֶב – יש חומרות בחלב יותר
21. מבדם, ויש חומרות בדם יותר מבחלב. מבארת המשנה: חֹמֶר בְּחֵלֶב
22. – החומרא בחלב יותר מבדם היא, שְׁתֵּחֵלֶב
23.

1. הגמרא מביאה דעה חולקת בשם רבי יוחנן: כִּי אָתָּא רַב שְׁמוּאֵל בַּר
2. רַב יִצְחָק מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לַבְּבַל, אָמַר בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן לְהִיפֹךְ,
3. מַעֲמִידִין גְּבִינָה בֵּין בְּקָבֶת נְבֵלָה, וּבֵין בְּקָבֶת בְּהֵמָה שֶׁנִּשְׁחַטָּה
4. בְּשָׂחִיטָת עוֹבֵד בּוֹכְבִים שְׂדִינָה כִּנְבֵלָה, וּבִשְׁנֵי אֹפְנִים הַגְּבִינָה
5. כְּשִׁירָה, וְהַחִידוּשׁ הוּא שְׁלֵא צָרִיךְ לְחַוֵּשׁ לְדַכְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, הַסּוֹבֵר
6. שְׁתֵּם מִחֻשְׁבַּת נִכְרֵי לַעֲבוּדָת כּוֹכְבִים.

7. הגמרא מסיקה להלכה, באיזה אופנים מותר להעמיד גבינה:
8. וְחֵלְבָתָא, אִין מַעֲמִידִין גְּבִינָה פְּעוֹר (בבשר) קָבֶת נְבֵלָה, וְאִם
9. הַעֲמִידוּ בּוֹ גְּבִינָה הִיא אִסוּרָה, אֲכָל מַעֲמִידִין גְּבִינָה בְּקָבֶת נְבֵלָה –
10. בחלב שנמצא בקיבת נבלה, וּבְקָבֶת בְּהֵמָה שֶׁנִּשְׁחַטָּה בְּשָׂחִיטָת עוֹבֵד
11. בּוֹכְבִים, שְׂדִינָה כִּנְבֵלָה, (וּבְקָבֶת בְּשָׂרָה שִׁינְקָה מִן הַטַּרְפָּה לִפְנֵי
12. שֶׁנִּשְׁחַטָּה, וְכֵן שָׁבֵן שֶׁאִפְשָׁר לְהַעֲמִיד בְּחֵלֶב שֶׁנִּמְצָא בְּקָבֶת בְּהֵמָה